

การประเมินโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม ในโรงเรียนคลองเมืองพิทยาคม

Developing Moral and Ethical in Khongmuang Phitthayakhom Project Evaluation.

นฤมล วิทยาวัตร^{*1}

Narumol Witthayawutthirat^{*1}

narumonvitaya@gmail.com*

ส่งบทความ 27 สิงหาคม 2561 แก้ไขบทความ 1 กันยายน 2561 ตอบรับตีพิมพ์ 5 กันยายน 2561

บทคัดย่อ

การประเมินโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียนคลองเมืองพิทยาคม เป็นการวิจัยเชิงประเมิน ซึ่งมีวัตถุประสงค์ ดังนี้ เพื่อ 1) ประเมินบริบทของโครงการเกี่ยวกับความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์ของโครงการกับนโยบายโรงเรียน และความต้องการจำเป็นของโรงเรียน 2) ประเมินปัจจัยเบื้องต้นของโครงการเกี่ยวกับความเหมาะสม/เพียงพอของกิจกรรม 3) ประเมินประสิทธิภาพของกระบวนการดำเนินงานตามโครงการเกี่ยวกับความร่วมมือของคณะทำงานและผู้เกี่ยวข้อง และ 4) ประเมินผลสัมฤทธิ์ของโครงการเกี่ยวกับพฤติกรรมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน และความพึงพอใจของบุคลากรในชุมชนที่มีต่อโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียน แหล่งข้อมูลประกอบด้วย 1) ผู้บริหารจำนวน 1 คน ศึกษากับประชากรทั้งหมด 2) ครูผู้สอนจำนวน 20 คน ศึกษากับประชากรทั้งหมด 3) กรรมการสถานศึกษาจำนวน 15 คน ศึกษากับประชากรทั้งหมด 4) นักเรียนจำนวน 186 คน และ 5) ผู้ปกครองนักเรียนจำนวน 186 คน ซึ่งนักเรียนและผู้ปกครองนักเรียนได้มาจากวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ดังนี้ 1) แบบสอบถามความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์ของโครงการกับนโยบายโรงเรียน 2) แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยเบื้องต้นด้านความเหมาะสมและเพียงพอ 3) แบบสอบถามเกี่ยวกับกระบวนการดำเนินการตามโครงการกับความร่วมมือของคณะทำงานและผู้เกี่ยวข้อง 4) แบบประเมินผลสัมฤทธิ์ของโครงการเกี่ยวกับพฤติกรรมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน และ 5) แบบสอบถามความพึงพอใจของบุคลากรในชุมชนที่มีต่อโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียน และแบบบันทึกการ สดุดิที่ใช้ ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)

ผลการวิจัย พบว่า

1. การประเมินบริบทของโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียนโรงเรียนคลองเมืองพิทยาคม ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูผู้สอน และคณะกรรมการสถานศึกษา มีความคิดเห็นว่าโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียน โรงเรียนคลองเมืองพิทยาคม ภาพรวมระดับความสอดคล้อง อยู่ในระดับมากที่สุด โดยภาพรวมปรากฏว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน

¹ รองผู้อำนวยการโรงเรียนคลองเมืองพิทยาคม อำเภอจักราช จังหวัดนครราชสีมา

¹ The Vice Director in Klong Maung Pitayakho Chakkarat District, Nakhon Ratchasima Province.

2. การประเมินปัจจัยเบื้องต้นด้านความเหมาะสมและพอเพียงเกี่ยวกับวิทยากร งบประมาณ ระยะเวลา สถานที่ วัสดุอุปกรณ์ ความรู้ความสามารถของคณะทำงาน การสนับสนุนของฝ่ายบริหารโรงเรียน ผู้ปกครอง และบุคลากรในชุมชนแต่ละกิจกรรมย่อย พบว่า ความเหมาะสม/พอเพียง อยู่ในระดับมากทุกกิจกรรม และผ่านเกณฑ์การประเมิน

3. การประเมินกระบวนการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูผู้สอน และคณะกรรมการสถานศึกษา เกี่ยวกับความร่วมมือของคณะทำงานและผู้เกี่ยวข้อง ปฏิทินการปฏิบัติงาน บทบาทหน้าที่ ขั้นตอน จุดเด่น จุดด้อย การนิเทศติดตามผลและสิ่งที่ต้องแก้ไขในการดำเนินงาน ของโครงการในแต่ละโครงการย่อย พบว่า อยู่ในระดับมากทุกกิจกรรม และผ่านเกณฑ์การประเมิน

4. การประเมินผลสัมฤทธิ์ของโครงการ

4.1 พฤติกรรมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และผ่านเกณฑ์การประเมิน ยกเว้น พฤติกรรมเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ อยู่ในระดับปานกลาง ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน

4.2 ความพึงพอใจของ ผู้บริหาร ครูผู้สอน คณะกรรมการสถานศึกษา นักเรียน และผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียน โรงเรียนคลองเมืองพิทยาคม ในภาพรวม มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: การประเมินโครงการ, คุณธรรมจริยธรรม, โรงเรียนคลองเมืองพิทยาคม

Abstract:

Developing moral and ethical in Khongmuang Phitthayakhom project Evaluation was the evaluation research. The purposes of research were : 1) To evaluate the context was corresponding during the purposes with the policy and necessity of school. 2) To evaluate the basic factor in suitability and sufficiency of activities. 3) To evaluate the efficiency of process with cooperative in staff and the stakeholders. 4) To evaluate the achievement in behavior on moral and ethical of students and the satisfaction of the personnel community to developing moral and ethical in Khongmuang Phitthayakhom project evaluation. Resources as follow: 1) A director was studied with total population. 2) Twenty teachers was studied with total population. 3) Fifteen boards of school was studied with total population. 4) One hundred eighty-six students. 5) One hundred eighty-six student's parents. The parents and students was from stratified random sampling. The instruments was the questionnaires that had 1-5 Likert's scale follow were 1) the questionnaires corresponding during the purposes with the policy of school. 2) The basic factor questionnaires in suitability and sufficiency. 3) The questionnaires asked for the process of project with cooperative of staff and stakeholders. 4) The achievement in behavior on moral and ethical of students 5) The satisfaction's questionnaires of personnel in community to developing moral and ethical project and the recorded data. The statistics employed for data analysis were the percentages, mean and standard deviation.

Result of research were as follow:

1) The evaluation the context of developing moral and ethical in Khongmuang Phitthayakhom project evaluation follow as the opinions of the director, teachers and the board had opinion that the evaluation of context developing moral and ethical in Khongmuang Phitthayakhom was found to

be at high level and got the evaluation criteria.

2) The evaluation basic factors in suitability and sufficiency of lecturers, the budget, period of time, places, materials, skill and knowledge of staff. The support of administration of school, parents and personnel in the community, each activities showed that the suitability and sufficiency was found to be at high level and got the evaluation criteria.

3) The process evaluation for developing moral and ethical in Khongmuang Phitthayakhom project evaluation as follow director's opinions, teacher and the board asked for the cooperative of staff and stakeholders, the character and responsibilities, process, the strengths, the weakness, the supervise with monitoring and the solving of process in each subproject was found to be at high level every activities and got the evaluation criteria.

4) The achievement evaluation of project

4.1) The behavior of moral and ethical in students was found to be at high level and got the evaluation criteria. The exception was the honesty in fair, didn't pass the evaluation.

4.2) The satisfaction's questionnaires of director, teachers, the board of school, students and the parents with developing moral and ethical in Khongmuang Phitthayakhom project was found to be at high level.

Keywords: evaluation project, moral and ethical, Khongmuang Phitthayakhom school.

บทนำ

การจัดการศึกษาในสภาพปัจจุบัน ควรที่จะต้องส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณธรรมและจริยธรรมควบคู่กับการมีความรู้ การปฏิบัติตามหลักคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน ตามพระชนของครูผู้สอนว่า ผู้ใหญ่ควรเป็นแบบอย่างที่ดีในการทำงานและการอยู่ร่วมกันของสังคม ครูและบุคลากร ควรร่วมมือกันและจัดกิจกรรมส่งเสริมการมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์อย่างมีคุณภาพในทุก ๆ ด้านและควรให้นักเรียนได้นำหลักคุณธรรมจริยธรรมมาใช้ในการดำเนินชีวิต นอกจากนี้ (ประเสริฐ เกษตรเอี่ยม, 2545) ได้ทำการประเมินโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนทัพทันอนุสรณ์โดยใช้สมมติ ผลการประเมินพบว่า นักเรียนมีการปฏิบัติเกี่ยวกับพฤติกรรมเชิงจริยธรรมในด้านต่าง ๆ ดีขึ้นจากเดิมรวมทั้งจำนวนนักเรียนที่มีผลการเรียน “0” “ร” และ “ม.ส.” มีจำนวนลดลง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ (เกษมา วรวรรณ อยู่ธนา, 2544) ที่กล่าวว่าพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนั้นเป็นพื้นฐานของการเรียนรู้ทั้งปวง ถ้าเด็กไม่รู้จักปลดปล่อยความทุกข์ระทมที่กระหน่ำตัวเด็กได้ เด็กก็ย่อมไม่มีสติปัญญา ไม่มีสมาธิที่จะเรียนอย่างอื่นได้

สำหรับการดำเนินการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมตามหลักสูตรการศึกษา ได้มีการกำหนดแนวทางในการดำเนินการไว้ กล่าวคือ การจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมต่าง ๆ ควรให้สอดแทรกการเสริมสร้างค่านิยมและการพัฒนาจริยธรรมอย่างสม่ำเสมอ ในการเสริมสร้างค่านิยมที่ระบุไว้ในจุดหมายต้องปลูกฝังค่านิยมที่เป็นพื้นฐาน เช่น ขยัน ประหยัด ซื่อสัตย์ อดทน มีวินัย รับผิดชอบการพึ่งตนเอง และการรู้จักประมาณตนควบคู่ไปด้วย (กรมวิชาการ, 2545) การสนองตอบรับนโยบายดังกล่าว ทุกสถานศึกษาจึงได้จัดโครงการเพื่อการพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ทำหน้าที่ฝึกฝนจัดการอบรมบ่มนิสัย การถ่ายทอดคุณธรรมจริยธรรมต่างๆ ให้แก่เด็กและเยาวชน ส่วนหนึ่งย่อมอยู่ในความรับผิดชอบของครู ดังนั้น ภาระหน้าที่ในการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมจึงเป็นความรับผิดชอบของครูหรือผู้สอนโดยตรง การอบรมสั่งสอนภายในห้องเรียนการจัดกิจกรรมเสริมบทเรียนการจัดกิจกรรมเสริมภายนอกห้องเรียน และโรงเรียนที่จะให้เกิดผลดีต้องอาศัยวิธีการหลากหลายประการ เมื่อสถานศึกษา ต้องดำเนินการตามนโยบายของกรมวิชาการ

โรงเรียนคลองเมืองพิทยาคม มีอัตลักษณ์ของโรงเรียนว่า “แหล่งเรียนรู้ ควบคู่คุณธรรม” จากอัตลักษณ์ของโรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียนได้ตระหนักถึงคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโดยรวม จึงได้สนับสนุนให้คณะครูจัดทำโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียนสู่โรงเรียนคลองเมืองพิทยาคม สำหรับนักเรียนชั้นโดยมุ่งเน้นที่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 เพราะนักเรียนในวัยนี้มีจำนวนไม่น้อยที่มีความประพฤติเบี่ยงเบนด้านคุณธรรม จริยธรรม เช่น ไม่รักษาระเบียบ ไม่ซื่อสัตย์สุจริต ไม่รับผิดชอบต่อนหน้าที่ของตนเองและส่วนรวม พฤติกรรมเหล่านี้เป็นเหตุผลที่สำคัญผลักดันให้คณะครูของโรงเรียนได้ดำเนินงานเกี่ยวกับโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียน โดยให้นักเรียนเข้ามามีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมต่าง ๆ

โรงเรียนคลองเมืองพิทยาคม เป็นโรงเรียนที่เปิดสอนชั้นชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ปัจจุบันมีนักเรียน 364 คน ผู้ปกครองนักเรียนส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกรกรรม รับจ้างทั่วไป และไปทำงานต่างจังหวัดนักเรียนส่วนใหญ่จึงถูกทิ้งให้อยู่กับปู่ย่าตายายหรือญาติพี่น้อง ผู้ปกครองไม่มีเวลาที่จะอบรมสั่งสอนบุตรหลานและไม่ได้สนใจในเรื่องของการศึกษาเท่าที่ควร เพราะมีปัญหาในด้านของเศรษฐกิจ การแข่งขันทำมาหากิน ทำให้ไม่ได้อบรมสั่งสอนลูก จึงส่งผลให้นักเรียนมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม การประพฤติตนไม่ถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน ไม่เคารพเชื่อฟังพ่อแม่ผู้ปกครองรวมทั้งครูอาจารย์ เปื้อนหน้าต่อการเรียน พฤติกรรมเบี่ยงเบนและเสี่ยงต่อการติดยาเสพติด เสื่อมถอยทางคุณธรรมและจริยธรรม

ผู้ประเมินได้ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการประเมินพบว่า การประเมินหมายถึง กระบวนการศึกษา จัดเก็บข้อมูลเพื่อนำมาใช้ในการพัฒนา ตัดสินใจเกี่ยวกับการปรับปรุง เปลี่ยนแปลงแนวทางการดำเนินโครงการให้เหมาะสม เพื่อให้โครงการนั้นบรรลุตามวัตถุประสงค์ ซึ่งการประเมินมีหลายรูปแบบเช่น รูปแบบการประเมินของไทเลอร์ (Ralph W. Tyler) เคริกแพตทริค (Kirkpatrick) ครอนบาค (Cronbach) และ ชิปปี้โมเดล (CIPP Model) เป็นต้น (สมคิด พรหมจ้อย, 2542) ในที่นี้ผู้ประเมินได้เลือกเอารูปแบบการประเมินโครงการแบบ ชิปปี้โมเดล (CIPP Model) มาประเมินโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนคลองเมืองพิทยาคม ในครั้งนี้เพราะว่า เป็นการประเมินที่มีกระบวนการต่อเนื่อง โดย

มีจุดเน้นที่สำคัญ คือ ใช้ควบคู่กับการบริหารโครงการ เพื่อหาข้อมูลประกอบการตัดสินใจอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา วัตถุประสงค์ของการประเมิน คือ การได้ข้อมูลสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจหาทางเลือกที่เหมาะสมสำหรับการดำเนินการของโครงการต่างๆ

จากแนวคิดและผลของการศึกษาดังกล่าวข้างต้น ผู้ประเมินจึงมีความสนใจและได้ให้ความสำคัญกับการส่งเสริมและปลูกฝังการมีคุณธรรมจริยธรรมให้เกิดขึ้นกับนักเรียนโดยการจัดทำโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียนขึ้น และกำหนดเป็นโครงการไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียน ตั้งแต่ปีการศึกษา 2560 - 2561 ซึ่งการดำเนินงานโครงการดังกล่าวได้สำเร็จจุลวงแล้ว ด้วยเหตุนี้ผู้ประเมินในฐานะหัวหน้าสถานศึกษาและคณะครูจึงมีความเห็นสอดคล้องกัน ที่จะมีการประเมินโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียน เพื่อนำผลการดำเนินโครงการไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการปรับปรุงและพัฒนาโครงการให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

การประเมินโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนคลองเมืองพิทยาคม มีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อประเมินบริบทของโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน โรงเรียนคลองเมืองพิทยาคม
2. เพื่อประเมินปัจจัยเบื้องต้นของโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน โรงเรียนคลองเมืองพิทยาคม
3. เพื่อประเมินกระบวนการโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน โรงเรียนคลองเมืองพิทยาคม
4. เพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์ของโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน โรงเรียนคลองเมืองพิทยาคม
5. พฤติกรรมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน ด้านความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ ความมีเหตุผล ความกตัญญู กตเวที ความมีวินัย ความเสียสละ ความสามัคคี ความประหยัด การพึ่งตนเอง ความขยันหมั่นเพียรและความเมตตา
6. ความพึงพอใจของบุคลากรในชุมชนที่มีต่อโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียนซึ่งได้แก่งิจกรรมค่ายอบรมคุณธรรมจริยธรรม กิจกรรมบันทึกความ

ดี กิจกรรมเข้าร่วมกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนา กิจกรรม
สวดมนต์เย็นประจำวันศุกร์

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตของการประเมินโครงการ ได้แก่

1. โครงการที่นำมาประเมินเป็นโครงการพัฒนา
คุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียน ประกอบด้วยกิจกรรมดังนี้

1.1 กิจกรรมค่ายอบรมคุณธรรม
จริยธรรม

1.2 กิจกรรมบันทึกความดี

1.3 กิจกรรมเข้าร่วมกิจกรรมวันสำคัญ
ทางศาสนา

1.4 กิจกรรมสวดมนต์เย็นประจำวันศุกร์

2. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วย

2.1 ผู้บริหาร จำนวน 1 คน

2.2 ครูผู้สอน จำนวน 20 คน

2.3 นักเรียน จำนวน 364 คน

2.4 ผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 364
คน

2.5 คณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน
15 คน

3. การประเมินครั้งนี้เป็นการประเมินโดยใช้รูปแบบ
ชิปปโมเดล (CIPP Model)

4. ระยะเวลาการประเมิน ได้แก่ ปีการศึกษา
2560

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ระเบียบวิธีวิจัย

การประเมินโครงการพัฒนาคุณธรรม
จริยธรรมในโรงเรียนคลองเมืองพิทยาคม เป็นการวิจัยเชิง
ประเมิน ซึ่งมีวัตถุประสงค์ 4 ประการดังนี้ 1) เพื่อประเมิน
บริบทของโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน
โรงเรียนคลองเมืองพิทยาคม 2) เพื่อประเมินปัจจัยเบื้องต้น
ของโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน
โรงเรียนคลองเมืองพิทยาคม 3) เพื่อประเมินกระบวนการ
โครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียน
คลองเมืองพิทยาคม และ 4) เพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์ของ
โครงการโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน
โรงเรียนคลองเมืองพิทยาคม แหล่งข้อมูลประกอบด้วย 1)
ผู้บริหารจำนวน 1 คน ศึกษากับประชากรทั้งหมด 2)
ครูผู้สอนจำนวน 20 คน ศึกษากับประชากรทั้งหมด 3)

กรรมการสถานศึกษาจำนวน 15 คน ศึกษากับประชากร
ทั้งหมด 4) นักเรียนจำนวน 364 คน ศึกษากับกลุ่มตัวอย่าง
จำนวน 186 คน โดยได้มาจากวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น
(Stratified Random Sampling) และ 5) ผู้ปกครอง
นักเรียนจำนวน 364 คน ศึกษากับกลุ่มตัวอย่างจำนวน
186 คน โดยได้มาจากวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified
Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ เป็นแบบสอบถาม
มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ดังนี้
1) แบบสอบถามความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์ของ
โครงการกับนโยบายโรงเรียน 2) แบบสอบถามเกี่ยวกับ
ปัจจัยเบื้องต้นด้านความเหมาะสมและเพียงพอ 3)
แบบสอบถามเกี่ยวกับกระบวนการดำเนินการตามโครงการ
กับความร่วมมือของคณะทำงานและผู้เกี่ยวข้อง 4) แบบ
ประเมินผลสัมฤทธิ์ของโครงการที่เกี่ยวกับพฤติกรรมการณ์
คุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน 5) แบบสอบถามความพึง
พอใจของบุคลากรในชุมชนที่มีต่อโครงการส่งเสริมคุณธรรม
จริยธรรมในโรงเรียน และ 6) แบบบันทึกรายการ สถิติ
ที่ใช้ ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean)
และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)

2. ขั้นตอนการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้ โดยได้มี
การใช้แหล่งข้อมูลที่ศึกษาดังนี้

1. ผู้บริหาร จำนวน 1 คน ศึกษา
กับประชากรทั้งหมด

2. ครูผู้สอน จำนวน 16 คน ศึกษา
กับประชากรทั้งหมด

3. กรรมการสถานศึกษา จำนวน 15
คน ศึกษากับประชากรทั้งหมด

4. นักเรียน จำนวน 364 คน ศึกษา
กับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 186 คน โดยได้มาจากวิธีการสุ่ม
แบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling)

5. ผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 364
คน ศึกษากับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 186 คน โดยได้มา
จากวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sam-
pling)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้
มี 2 ประเภท ดังนี้

ประเภทที่ 1 เป็นแบบสอบถามมี
ลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน
5 ฉบับ ดังนี้

ฉบับที่ 1 แบบสอบถามความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์ของโครงการกับนโยบายโรงเรียน ความต้องการและความจำเป็นของโรงเรียน หลักสูตรการจัดการเรียนการสอน

ฉบับที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยเบื้องต้นด้านความเหมาะสมและพอเพียงเกี่ยวกับวิทยากร งบประมาณ ระยะเวลา สถานที่ วัสดุอุปกรณ์ ความรู้ความสามารถของคณะทำงาน การสนับสนุนของฝ่ายบริหารโรงเรียน ผู้ปกครอง และบุคลากรในชุมชนในเขตบริการของโรงเรียนคลองเมืองพิทยาคม

ฉบับที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับกระบวนการดำเนินการตามโครงการกับความร่วมมือของคณะทำงานและผู้เกี่ยวข้อง ปฏิทินการปฏิบัติงาน บทบาทหน้าที่ ขั้นตอน จุดเด่น จุดด้อย การนิเทศติดตามผล และสิ่งที่ต้องแก้ไขในการดำเนินงาน

ฉบับที่ 4 แบบประเมินผลสัมฤทธิ์ของโครงการที่เกี่ยวกับพฤติกรรมการณ์มีคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน ได้แก่ พฤติกรรมของนักเรียนในด้านความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ ความมีเหตุผล ความกตัญญูกตเวที ความมีวินัย ความเสียสละ ความสามัคคี ความประหยัด การพึ่งตนเอง ความขยันหมั่นเพียรและความเมตตากรุณา

ฉบับที่ 5 แบบสอบถามความพึงพอใจของบุคลากรในชุมชนที่มีต่อโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียน

ประเภทที่ 2 เป็นแบบบันทึกรายการจำนวน 1 ฉบับ

วิธีสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ประเมินได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียน ดังนี้

1. แบบสอบถามความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์ของโครงการกับนโยบาย กระทรวงศึกษาธิการ นโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน นโยบายโรงเรียน ความต้องการและความจำเป็นของโรงเรียน หลักสูตรการจัดการเรียนการสอน

1.1 กำหนดวัตถุประสงค์ของการประเมินเพื่อประเมินความสอดคล้องระหว่าง วัตถุประสงค์ของโครงการกับนโยบายกระทรวงศึกษาธิการ นโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน นโยบายโรงเรียน ความต้องการจำเป็นของโรงเรียน หลักสูตรการ

จัดการเรียนการสอน

1.2 กำหนดรูปแบบของแบบสอบถาม เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 5 รายการ

1.3 เขียนแบบสอบถามฉบับร่าง

1.4 นำแบบสอบถามให้ผู้ทรงคุณวุฒิ ตรวจสอบ เสนอแนะ ปรับปรุงแก้ไข

1.5 ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตาม ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนะ

2. แบบสอบถามการประเมินปัจจัยเบื้องต้นด้านความเหมาะสม/เพียงพอของกิจกรรมเข้าค่ายคุณธรรม จริยธรรม กิจกรรมบันทึกความดี กิจกรรมเข้าร่วมกิจกรรมในวันสำคัญทางศาสนา และกิจกรรมสวดมนต์เย็นประจำวันศุกร์

2.1 วิเคราะห์ลักษณะของข้อมูลที่ต้องการ โดยกำหนดเป็นข้อมูลด้านบุคลากร งบประมาณ วัสดุ - อุปกรณ์ อาคารสถานที่ และระยะเวลา

2.2 กำหนดรูปแบบของแบบสอบถาม เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

2.3 เขียนแบบสอบถามฉบับร่าง

2.4 นำแบบสอบถามฉบับร่างให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบ เสนอแนะ ปรับปรุงแก้ไข

2.5 ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตาม ข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

3. แบบสอบถามการประเมินกระบวนการดำเนินงานของกิจกรรมเข้าค่ายคุณธรรมจริยธรรม กิจกรรมบันทึกความดี กิจกรรมเข้าร่วมกิจกรรมในวันสำคัญทางศาสนา และกิจกรรมสวดมนต์เย็นประจำวันศุกร์

3.1 วิเคราะห์ลักษณะของข้อมูลที่ต้องการ โดยกำหนดเป็นข้อมูลด้านการวางแผน การดำเนินงาน การติดตามผลการดำเนินงาน

3.2 กำหนดรูปแบบของแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการที่ปฏิบัติ

3.3 เขียนแบบสอบถามฉบับร่าง

3.4 นำแบบสอบถามฉบับร่างให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบ เสนอแนะ ปรับปรุงแก้ไข

4. แบบประเมินผลสัมฤทธิ์ของโครงการเกี่ยวกับพฤติกรรมการณ์มีคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน 11 ด้าน

4.1 วิเคราะห์ลักษณะของพฤติกรรมที่ต้องการ จำนวน 11 ด้าน

4.2 กำหนดรูปแบบของแบบสอบถาม เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

4.3 เขียนแบบสอบถามฉบับร่าง

4.4 นำแบบสอบถามฉบับร่างให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบ เสนอแนะ ปรับปรุงแก้ไข

4.6 ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

5. แบบสอบถามความพึงพอใจของบุคลากรในชุมชนที่มีต่อโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียน

5.1 วิเคราะห์ลักษณะของข้อมูลที่แสดงถึงความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อโครงการ

5.2 กำหนดรูปแบบของแบบสอบถาม เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

5.3 เขียนแบบสอบถามฉบับร่าง

5.4 นำแบบสอบถามฉบับร่างให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบ เสนอแนะ ปรับปรุงแก้ไข

5.5 ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

6. แบบบันทึกการรายงานแสดงผลกระทบของโครงการ

6.1 กำหนดข้อมูลที่ต้องการบันทึก

6.2 ออกแบบตารางบันทึกการรายงาน

6.3 นำแบบบันทึกการรายงานฉบับร่างให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบ

6.4 ปรับปรุงแก้ไขแบบบันทึกการรายงานตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

การหาคุณภาพของเครื่องมือ

1. การหาคุณภาพของเครื่องมือกระทำโดยนำแบบสอบถามทั้ง 5 ฉบับนำเสนอให้ผู้ทรงคุณวุฒิ ตรวจสอบปรับปรุงแก้ไข จำนวน 5 ท่าน

2. นำแบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องโดยใช้เทคนิค IOC (Index of Item Object Congruence) มีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

+ 1 เมื่อผู้ทรงคุณวุฒิมีความแน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับเนื้อหา

0 เมื่อผู้ทรงคุณวุฒิมีความไม่แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับเนื้อหา

- 1 เมื่อผู้ทรงคุณวุฒิมีความแน่ใจว่าข้อคำถามไม่สอดคล้องกับเนื้อหา

ใช้ข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.5

ขึ้นไป ปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมข้อที่บกพร่องตามที่คุณผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนะ

3. เมื่อปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามทั้ง 5 ฉบับตามที่คุณผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนะและนำไปจัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ แล้วได้นำฉบับที่ 4 และฉบับที่ 5 ไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างฉบับละ 30 คน รวม 2 ฉบับ จำนวน 60 คน ดังนี้

ฉบับที่ 4 แบบประเมินผลสัมฤทธิ์ของโครงการที่เกี่ยวกับพฤติกรรมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน ได้แก่ พฤติกรรมของนักเรียนในด้านความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ ความมีเหตุผล ความกตัญญูต่อเวที ความมีวินัย ความเสียสละ ความสามัคคี ความประหยัด การพึ่งตนเอง ความขยันหมั่นเพียรและความเมตตา กรุณา ทดลองใช้กับนักเรียนโรงเรียนมัธยมบึงปรือ อำเภอยะบะระ จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 30 คน

ฉบับที่ 5 แบบสอบถามความพึงพอใจของบุคลากรในชุมชนที่มีต่อโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียน ทดลองใช้กับนักเรียนโรงเรียนมัธยมบึงปรือ อำเภอยะบะระ จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 30 คน

4. นำข้อมูลที่ได้อามาหาค่าความเที่ยง (Reliability) โดยพิจารณาจากค่าซึ่งแสดงความสอดคล้องภายในของแบบวัดด้วยวิธีการประมาณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2538) ได้ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามแต่ละฉบับ ดังนี้ ฉบับที่ 1 เท่ากับ 0.82 ฉบับที่ 2 เท่ากับ 0.91 ฉบับที่ 3 เท่ากับ 0.85 ฉบับที่ 4 เท่ากับ 0.92 และฉบับที่ 5 เท่ากับ 0.87 และมีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 1.75 ขึ้นไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการประเมินโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียนโรงเรียนคลองเมืองพิทยาคม ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์ของโครงการกับนโยบาย ความต้องการและความจำเป็นของโรงเรียน หลักสูตรการจัดการเรียนการสอน นำไปให้ผู้บริหาร ครูผู้สอน คณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 32 คน ตอบแบบสอบถาม

2. การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามเพื่อประเมินความเหมาะสมของปัจจัยเบื้องต้นในการดำเนินงานของโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม

ในโรงเรียน นำไปให้ผู้บริหาร ครูผู้สอน คณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 32 คน ตอบแบบสอบถาม

3. การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม เพื่อประเมินกระบวนการดำเนินงานของกิจกรรมเข้าค่ายคุณธรรมจริยธรรม กิจกรรมบันทึกความดี กิจกรรมเข้าร่วมกิจกรรมในวันสำคัญทางศาสนา และกิจกรรมสวดมนต์เย็นประจำวันศุกร์ นำไปให้ผู้บริหาร ครูผู้สอน คณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 32 คน ตอบแบบสอบถาม

4. การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามเพื่อประเมินพฤติกรรมการมีคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน ได้แก่ ด้านความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ ความมีเหตุผล ความกตัญญูตเวที ความมีวินัย ความเสียสละ ความสามัคคี ความประหยัด การพึ่งตนเอง ความขยันหมั่นเพียรและความเมตตากรุณา นำไปให้นักเรียนโรงเรียนคลองเมืองพิทยาคม อำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา โดยใช้กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ปีการศึกษา 2560 นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 จำนวน 186 คน ตอบแบบสอบถาม

5. การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้บริหาร ครูผู้สอน คณะกรรมการสถานศึกษา นักเรียน ผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียน โดยใช้กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ปีการศึกษา 2560 จำนวน 404 คน ตอบแบบสอบถาม

6. การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบบันทึกรายการ บันทึกรวบรวมข้อมูลที่เป็นผลกระทบของโครงการที่มีต่อโรงเรียน ผู้บริหาร ครูอาจารย์ และนักเรียน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการวิเคราะห์เอกสารบันทึกต่างๆ ของโรงเรียน แล้วตอบลงในแบบบันทึกรายการ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ความสอดคล้อง ความเหมาะสมของปัจจัยเบื้องต้นของโครงการ การปฏิบัติตามกระบวนการดำเนินงานของโครงการ พฤติกรรมการมีคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน ความพึงพอใจของบุคลากรในชุมชนที่มีต่อโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียน วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

1. ผลการประเมินบริบทของโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียนโรงเรียนคลองเมืองพิทยาคม ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูผู้สอน และคณะกรรมการสถานศึกษา มีความคิดเห็นว่าโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียนโรงเรียนคลองเมืองพิทยาคม ภาพรวมระดับความสอดคล้องอยู่ในระดับมากที่สุด โดยภาพรวมปรากฏว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน

2. ผลการประเมินปัจจัยเบื้องต้นด้านความเหมาะสมและพอเพียงเกี่ยวกับวิทยากร งบประมาณ ระยะเวลา สถานที่ วัสดุอุปกรณ์ ความรู้ความสามารถของคณะทำงาน การสนับสนุนของฝ่ายบริหารโรงเรียน ผู้ปกครอง และบุคลากรในชุมชนแต่ละกิจกรรมย่อย พบว่า ความเหมาะสม/พอเพียง อยู่ในระดับมากทุกกิจกรรม และผ่านเกณฑ์การประเมิน

3. ผลการประเมินกระบวนการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูผู้สอน และคณะกรรมการสถานศึกษา เกี่ยวกับความร่วมมือของคณะทำงานและผู้เกี่ยวข้อง ปฏิทินการปฏิบัติงาน บทบาทหน้าที่ ขั้นตอน จุดเด่น จุดด้อย การนิเทศติดตามผลและสิ่งที่ต้องแก้ไขในการดำเนินงาน ของโครงการในแต่ละโครงการย่อย พบว่า อยู่ในระดับมากทุกกิจกรรม และผ่านเกณฑ์การประเมิน

4. ผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ของโครงการ

4.1 พฤติกรรมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และผ่านเกณฑ์การประเมิน ยกเว้นพฤติกรรมเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์อยู่ในระดับปานกลาง ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน

4.2 ความพึงพอใจของ ผู้บริหาร ครูผู้สอน คณะกรรมการสถานศึกษา นักเรียน และผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียน โรงเรียนคลองเมืองพิทยาคมในภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยในครั้งนี้มีประเด็นที่น่าสนใจควรนำมาอภิปราย ดังนี้

1. ผลประเมินบริบทของโครงการเกี่ยวกับความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์ของโครงการกับนโยบายโรงเรียน และความต้องการจำเป็นของโรงเรียนมีความ

สอดคล้องอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้ อาจเนื่องจากการวางแผนจัดทำโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียน โรงเรียนคลองเมืองพิทยาคม ได้มีการศึกษารอบนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน วิเคราะห์สภาพปัจจุบันและปัญหาของโรงเรียนทั้งภายนอกและภายใน ประเมินสถานภาพของโรงเรียน เพื่อหาความต้องการจำเป็น แล้วจัดวางทิศทางการพัฒนา กำหนดเป็นนโยบายโรงเรียนในด้านการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมที่ชัดเจน แผนงาน โครงการ และรายละเอียดของโครงการต่าง ๆ เกิดขึ้นจากการร่วมคิด ร่วมทำของคณะกรรมการ ซึ่งกระบวนการดังกล่าวสอดคล้องกับกระบวนการจัดทำแผนกลยุทธ์ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ว่าการจัดทำแผนกลยุทธ์ให้ประสบความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพและ ประสิทธิผล คือ การมีส่วนร่วมในการดำเนินการของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการวิเคราะห์ สภาพแวดล้อม ประเมิน และจัดวางทิศทางการจัดการศึกษาของโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (ยวน กองจิ๋ว, 2551) ที่พบว่าผลการประเมินบริบทของโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนบ้านบ่อโพธิ์ วัตถุประสงค์ของกิจกรรมย่อย ทุกกิจกรรมกับนโยบายของกระทรวง นโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน นโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 3 นโยบายโรงเรียน หลักสูตรการจัดการเรียนการสอนความต้องการและความจำเป็นของโรงเรียน มีความสอดคล้องอยู่ในระดับมากที่สุด

2. ผลการประเมินปัจจัยเบื้องต้นของโครงการ พบว่า มีความเหมาะสม/เพียงพอ อยู่ในระดับมากที่สุด คือ การสนับสนุนของฝ่ายบริหารและการสนับสนุนของผู้ปกครองและบุคลากรในชุมชน ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากความละเอียดรอบคอบในการวางแผนทุกขั้นตอน มีการศึกษาและใช้ข้อมูลประกอบการวางแผนทุกโครงการทำให้แต่ละโครงการน่าสนใจ น่าปฏิบัติ ซึ่งแต่ละโครงการย่อมมีรายละเอียดที่สามารถนำไปสู่การปฏิบัติที่ชัดเจน นอกจากนี้เมื่อปฏิบัติตามโครงการแล้ว จะมีการตรวจสอบและประเมินทุกขั้นตอน นำผลการประเมินมาวิเคราะห์ พิจารณาหาสาเหตุข้อบกพร่อง และปรับปรุงแก้ไขทุกกิจกรรม ดังนั้น ปัจจัยเบื้องต้นของโครงการจึงมีความเหมาะสม/เพียงพอมากขึ้น โดยเฉพาะในด้านการสนับสนุนของฝ่ายบริหารและการสนับสนุนของผู้ปกครอง

และบุคลากรในชุมชน นับเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ทำให้ปัจจัยเบื้องต้นของโครงการทุกโครงการมีความเหมาะสม/เพียงพอมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (บุญธรรม อ่อนวงศ์, 2552) ที่ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาโครงการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน โรงเรียนเทศบาลวัดท้ายตลาด พบว่าโครงการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียนโรงเรียนเทศบาลวัดท้ายตลาด โดยภาพรวมด้านปัจจัยมีผลการประเมินอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่งเนื่องจากโรงเรียนมีกิจกรรมให้นักเรียนประพฤติปฏิบัติเป็นประจำ ได้แก่ กิจกรรมตักบาตรทุกวันพุธ และโครงการฟื้นฟูศีลธรรมโลก ซึ่งเป็นกิจกรรมที่แสดงถึงการมีคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน

3. ผลการประเมินกระบวนการดำเนินงานตามโครงการ พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และระดับมากที่สุด ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากความชัดเจนของโครงการที่สามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้ทุกกิจกรรม จึงมีการดำเนินการตามแผนอย่างต่อเนื่อง ความสามารถในการบริหารโครงการให้การนิเทศ ติดตาม ดูแล และให้ขวัญกำลังใจ ในการทำงาน ทำให้เกิดความร่วมมือของคณะทำงาน แต่ละโครงการและผู้เกี่ยวข้อง การประเมินผลระหว่างปฏิบัติงาน การหาจุดเด่น จุดด้อยของแต่ละกิจกรรม และนำผลการประเมินมาปรับปรุงการปฏิบัติงานทำให้กระบวนการดำเนินงานมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ (วรภัทร์ ภู่เจริญ, 2541) ที่กล่าวว่า การนำผลการตรวจสอบมาวิเคราะห์ พิจารณาหาต้นตอสาเหตุข้อบกพร่อง เพื่อการแก้ไขป้องกัน ไม่ให้เกิดซ้ำอีกและวางมาตรฐานใหม่ เป็นสิ่งสำคัญในการบริหารโครงการ

4. ผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ของโครงการ

4.1 ด้านพฤติกรรมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน พบว่า นักเรียนมีการปฏิบัติเกี่ยวกับพฤติกรรมเชิงจริยธรรมในด้านความรับผิดชอบ ความมีเหตุผล ความมีวินัย ความเสียสละ ความสามัคคี การประหยัด การพึ่งตนเอง ความขยันหมั่นเพียร ความเมตตา อยู่ในระดับมาก และมีการปฏิบัติเกี่ยวกับพฤติกรรมเชิงจริยธรรมในด้านความกตัญญูกตเวทียู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากนักเรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมตามโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียน โรงเรียนบ้านคลองเมืองพิทยาคม อย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง อาทิ กิจกรรมสวดมนต์เย็นประจำวันศุกร์ ซึ่งมีลักษณะการจัดให้นักเรียนได้สวดมนต์ไหว้พระ และนั่งสมาธิปฏิบัติธรรม

ทุกวันศุกร์ กิจกรรมเข้าค่ายอบรมคุณธรรมจริยธรรม กิจกรรมบันทึกความดี กิจกรรมเข้าร่วมกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนา ซึ่งกิจกรรมของโครงการต่าง ๆ ดังกล่าว ล้วนเป็นกิจกรรมที่เสริมสร้างและพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมพัฒนานักเรียนให้รู้จักและเข้าใจตนเอง รักและเห็นคุณค่าของตนเองและผู้อื่น ซึ่งสอดคล้องกับกรอบความคิดหลักในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของ (กรมวิชาการ, 2545) ที่กล่าวว่า การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม จะต้องใช้หลาย ๆ วิธีในลักษณะสัมพันธ์กัน คือ จะต้องค่อย ๆ ปลูกฝังทั้งทางตรงและทางอ้อม ผ่านกระบวนการทำงาน กระบวนการเรียนการสอน และการหาคำตอบให้แก่ชีวิต ในสถานการณ์ต่าง ๆ โดยเน้นกระบวนการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมบนพื้นฐานที่ว่า หลักจริยธรรมสูงสุดมีหลากหลาย ดังนั้น การคิดไตร่ตรองกับเหตุผลทางจริยธรรมแล้วนำไปขัดเกลาเจียนแต่งตนเองอย่างต่อเนื่องจะสามารถพัฒนาให้เป็นคนมีคุณธรรมที่เข้าสู่ความจริงได้อย่างชัดเจน

4.2 ด้านความพึงพอใจของผู้บริหาร ครู ผู้สอน คณะกรรมการสถานศึกษา นักเรียนและผู้ปกครอง นักเรียนที่มีต่อโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียน โรงเรียนคลองเมืองพิทยาคม ที่พบว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดให้มีกิจกรรมเข้าค่ายอบรมคุณธรรมจริยธรรม มีความพึงพอใจที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากผู้บริหาร ครูผู้สอน คณะกรรมการสถานศึกษา นักเรียน และผู้ปกครอง นักเรียนมีส่วนร่วมรับรู้ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมจากการประชาสัมพันธ์โครงการของโรงเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม การแก้ไขปัญหา นักเรียนมีส่วนร่วม

ร่วมในการสนับสนุนงบประมาณ และการอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในการดำเนินงานของโครงการ นอกจากนี้

ยังได้รับทราบการรายงานผลการเรียน ความประพฤติของนักเรียน และการได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติของโรงเรียน ผู้บริหาร ครู และนักเรียน ทั้งด้านวิชาการ ด้านคุณธรรมจริยธรรมจากโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ ต่อเนื่องและเป็นระบบ

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 การประเมินครั้งนี้ผู้ประเมินพบปัญหาเกี่ยวกับการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียน ดังนั้นผู้ประเมินจึงใช้ CIPP Model เข้ามาใช้ในการประเมินโครงการครั้งนี้ ซึ่งผลที่ได้มีประโยชน์ต่อการบริหารจัดการโครงการ และสามารถปรับนำไปใช้กับโครงการต่างๆ ได้ เช่น โครงการพัฒนาการเรียนการสอน โครงการรักการอ่าน เป็นต้น

1.2 การดำเนินการประเมินโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียน โดยใช้ CIPP Model ซึ่งเป็นรูปแบบการประเมินรูปแบบหนึ่งที่ประสบผลสำเร็จ แต่ผู้รับผิดชอบโครงการสามารถนำรูปแบบการประเมินแบบอื่นมาใช้ได้ เช่น Tyler's Model, Stake's Model, Provus' Model หรือ Decision Model เป็นต้น

1.3 ผลการประเมินโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียนครั้งนี้ ใช้เป็นแนวทางกำหนดเป้าหมายและรูปแบบกิจกรรม เพื่อสร้างแรงจูงใจที่มีผลต่อการปฏิบัติของนักเรียน

เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการ. (2545). คู่มือการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน. กรุงเทพฯ : กรมวิชาการ.
- กษมา วรวรรณ ณ อยุธยา. (2544) “การประกันโอกาส และการประกัน คุณภาพการศึกษา” เอกสารการประชุมปฏิบัติการคณะกรรมการจัดทำแผนการประกันโอกาสการประกัน คุณภาพและการประกัน ประสิทธิภาพการศึกษา. เชียงใหม่. ถ่ายเอกสาร.
- ยวน กองจิ๋ว. (2551) การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน โรงเรียนบ้านบ่อโพธิ์ อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก. (มปท.)
- บุญธรรม อ่อนวงศ์. (2552). โครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนโรงเรียนเทศบาลวัดท้ายตลาด. วิทยานิพนธ์การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ประเสริฐ เกษตรเอี่ยม. (2545). การประเมินโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน โรงเรียนทัพทัน อนุสรณ์ โดยการใช้สมาธิ. (มปท.).
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2538). วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- วรภัทร ภูเจริญ. (2541). แนวทางการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : พิมพ์ดีดจำกัด.
- สมคิด พรหมจ้อย. (2542). เทคนิคการประเมินโครงการ. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.